

CERTIFICATIESCHEMA 'BETER VOOR VARKEN, NATUUR & BOER' PROGRAMMA

Versie 2.0

Status: definitief

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het gebruik van het logo is voorbehouden aan Albert Heijn.

Inhoudsopgave

Doel van het programma	3
Scope en auditprotocol	4
Beter voor Varken criteria	5
Beter voor Natuur criteria	8
Beter voor Boer criteria	11

Doel van programma

De criteria in dit certificatieschema zijn onderdeel van het Beter voor Varken, Natuur & Boer programma van Albert Heijn. Dit programma is ontwikkeld in samenwerking met Albert Heijn, Vion Food Group en een klankbordgroep van varkenshouders. Bij de ontwikkeling zijn ook kennisinstellingen geconsulteerd. Het doel van het programma is om komende jaren samen met ketenpartners en deelnemende varkenshouders verbeteringen door te voeren. Belangrijke thema's zijn:

- Beter voor Varken: Binnen dit programma is er veel aandacht voor dierenwelzijn. Voorbeelden zijn huisvestingsystemen, beheersing van stalklimaat en hokverrijking.
- Beter voor Natuur: We werken aan de verduurzaming van de sojabestanddelen in het diervoer en verlaging van de CO₂-footprint. De varkenshouders maken uitsluitend gebruik van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen en dragen op het eigen erf bij aan het verbeteren van de biodiversiteit.
- Beter voor Boer: De varkenshouders leveren extra inspanningen door deelname aan het Beter voor Varken, Natuur & Boer programma en ontvangen hiervoor een gezond verdienmodel en afzet zekerheid.

Scope en auditprotocol

- De scope van dit document is de varkenshouderij keten van boerderij tot vleesproductie en -verwerking. Het certificatieschema is voor alle varkenshouders die in het “Beter Voor” programma dieren leveren binnen de keten. De eisen worden geauditeerd door KIWA Verin en Producert in opdracht van Vion Food Group. Voor deelname aan het programma vindt er een ingangscntrole plaats. Daarna wordt iedere deelnemer jaarlijks geauditeerd en onafhankelijk beoordeeld. De structuur van het sanctiekader sluit aan op de bestaande (IKB) ketenschema’s: minor, major en ko (knock out). Projecten worden in het schema weergegeven met de letter P achter het nummer in de eerste kolom. Criteria die worden beoordeeld tijdens de boerderij inspectie, worden vermeld in kolom “BV audit”.
- Varkenshouders dienen als onderdeel van het “Beter Voor” programma gecertificeerd te zijn voor de schema’s Beter Leven Keurmerk 1 ster, Varken van Morgen en het IKB kwaliteitsbeheersingssysteem. De boerderij audit is een gecombineerde audit van genoemde schema’s.
- De resultaten van de audits worden door de Controlerende Instanties gewogen en vastgesteld. Corrigerende maatregelen naar aanleiding van audits zijn primair een verantwoordelijkheid van deelnemers en worden door Vion Food Group gemonitord. Beoordelingen en resultaten worden met Albert Heijn gedeeld in een samengevatte vorm.

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V1.1	Dierwelzijn	In de hokken zijn schuurborstels beschikbaar voor vleesvarkens	Het doel is hokverrijking voor vleesvarkens	Beter Voor	Boerderij inspecties	major
V1.2P	Dierwelzijn	Langere staarten. Door middel van camera met artificial intelligence geautomatiseerd meten van staartlengte van 100% van de staarten. Op deze manier krijgen we in beeld: - hoe de spreiding in staartlengte tussen bedrijven is en op een individueel bedrijf. - wat de gemiddelde lengte van de staart is van alle varkens en per bedrijf. Deze kengetallen worden ingezet als benchmark. Ambitie is stap voor stap en verantwoord te werken naar langere staarten met als einddoel intacte staarten.	Met het consequent meten van staartlengte kunnen we een conclusie geven voor de gemiddelde lengte. Het creëert inzicht en handelingsperspectief voor deelnemers in het programma. Met de scores per bedrijf kunnen we gericht bedrijven vergelijken en samen in een plan van aanpak stapsgewijs naar lange staarten werken. In 2030 hebben alle varkens voor Albert Heijn lange/intacte staarten en wordt er niet meer gecoupeerd. Met deze aanpak wordt staartlengte gekoppeld aan houderij kenmerken en diergezondheids indicatoren.	Beter Voor	Vion	-
V1.3	Dierwelzijn	Continue stalklimaatmonitoring in de leefomgeving van de dieren met behulp van sensor technologie toepassingen met als doelstelling het monitoren en verbeteren van het leefklimaat van de dieren.	Doelstelling is monitoring en verbetering van stalklimaat aan de hand van het continue meten van minimaal 3 relevante klimaatvariabelen (temp, CO2, amoniak, RV). Het systeem biedt inzicht in stalklimaat en daarmee handvatten voor handelingsperspectief voor de borging van een goed leefklimaat voor dieren volgens de geldende bandbreedtes. De gemeten data worden gelogd en worden minimaal twee jaar bewaard voor analyse doeleinden voor het verkrijgen van inzicht. De gebruiker heeft real time en voortdurend inzicht in de klimaatindicatoren.	Beter Voor	Boerderij inspecties en data monitoring	minor

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V1.4	Dierwelzijn	De beslisondersteuner zorgbehoevende dieren is aanwezig op het bedrijf en wordt toegepast in de dagelijkse bedrijfsvoering. Hiertoe heeft de bedrijfseigen dierenarts een actieve rol om te borgen dat dit prioriteit blijft bij de dierhouder.	Doelstelling is het aanbieden en toepassen van een beslisondersteuner voor zorgbehoevende dieren in een tweeweg communicatie tussen varkenshouder en bedrijfseigen dierenarts. Beide partijen worden vanuit de keten actief benaderd om gebruik van de beslisondersteuner te stimuleren en aantoonbaar gebruik inzichtelijk te maken.	Beter Voor	Boerderij inspectie	major
V1.5P	Dierwelzijn	Vrijloop huisvesting lacterende zeugen. Ontwikkelen praktijkpilot om kennis en ervaring op te doen met als doel een norm vast te stellen.	Met een praktijkpilot ervaring opdoen en een definitie van vrijloophuisvesting vaststellen. Om in een volgende fase een eenduidige norm voor dit criterium te implementeren.	Beter Voor		-
V1.6P	Dierwelzijn	Bij nieuw- of verbouw van de kraamafdeling worden vrijloopkraamhokken toegepast. Dit criterium geldt voor plannen en vergunningaanvragen nadat de overheid regels heeft vastgesteld op dit onderwerp of nadat het Beter Voor programma hierover afstemming heeft bereikt.	In pilotfase van dit criterium zijn alle toegepaste varianten van vrijloophuisvesting toegelaten waarbij de criteria van 2 ster BLK als referentie dienen.	Beter Voor	Boerderij inspectie	

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V1.7	Dierwelzijn	<p>Slimme camera's op alle plaatsen waar levende dieren verblijven: Gedurende werkuren is er een continue opname met camera's. Met behulp van kunstmatige intelligentie wordt 100% van de opgenomen beelden geanalyseerd en mogelijk afwijkende situaties herkend. Deze situaties worden als clip klaar gezet in een dashboard omgeving. In dit dashboard worden de clips beoordeeld door die gene die daarvoor bevoegd is, een gekwalificeerde Animal Welfare Officer. De AWO is getraind door een dierwelzijnsspecialist die verbonden is aan de Universiteit van Bristol. Jaarlijks wordt deze dierwelzijn training door Vion georganiseerd. De AWO neemt minimaal eens per 3 jaar deel aan deze training. Met deze beeldanalyses worden gericht verbeteracties toegewezen aan de juiste mensen.</p>	<p>De software herkent adequaat afwijkende situaties. Door inzicht in de data opbouw is het mogelijk om de trend ontwikkeling te beoordelen. Opdracht is om aan de hand van de slimme camera's het dierwelzijn te beoordelen en te verbeteren. Dit wordt bereikt met de volgende kpi's: in minimaal 80% van de dagen zijn de beelden beoordeeld in het dashboard. Daarbij dienen de uitgezette acties om het proces te verbeteren in gemiddeld maximaal 7 dagen afgehandeld en gedocumenteerd.</p>	Beter Voor	Intern Vion	intern Vion
	Natuur					

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V2.1	Duurzaamheid	Met ingang van 2022 inzichtelijk maken van de CO2-footprint van varkensvlees o.b.v. werkelijke data uit de keten met de scope feed - boerderij - vleesproductie - transport en winkels volgens Europese PEF standaard.	Op basis van werkelijke data van boerderij en uit de keten wordt de footprint (in CO2-equivalenten) van vlees berekend. Varkenshouders zijn verplicht relevante data te delen. De berekeningsmethode volgt internationale standaarden en de wetenschap. De CO2 footprint berekeningen worden door onafhankelijke experts gevalideerd en geauditeerd. De footprint resultaten worden op bedrijfsniveau teruggekoppeld naar varkenshouders. Dit biedt varkenshouders inzicht in de grootste bronnen van CO2, om verdere verlaging van de footprint te sturen. Doelstelling is in reductie van de footprint in de keten van 18,5% in de periode 2020-2025.	ISO 14040 (LCA ISO); Product Environmental Footprint category rules; wetenschappelijk onderzoek	Data-uitwisseling met beste beschikbare technieken.	major op data uitwisseling
V2.2	Energie	100% van de elektriciteit op boerderij niveau komt van een duurzame bron.	Alle deelnemende boerderijen in het Beter Voor programma hebben een afname contract met groene elektriciteit en/of produceren groene energie. 100% van het netto verbruik is groen.	VvM	Boerderij inspecties	via VvM
V2.3	Energie	Op weg naar een energieneutrale keten. Doelstelling is het saldo van opwekking en verbruik in de boerderijfase van de keten jaarlijks zichtbaar en daarmee communicabel te maken. Een elektriciteit neutrale keten in 2025 waarbij het saldo van de aanvoerketen (boerderijen) 0 is.	Registeren van energie opwekking en energie verbruik op boerderij niveau. Energie opwekking kan via zon, wind en biogasinstallaties. De actuele status op ketenniveau wordt elke 6 maanden gecommuniceerd en gerapporteerd.	Beter Voor	Boerderij inspecties en data uit blockchain portal footprinting	minor

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V2.4	Energie	Energie besparing. Deelnemende boerderijen voldoen aan de energiebesparingsplicht vanuit de wet milieubeheer	In de wet milieubeheer staat omschreven dat bedrijven energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd korter dan 5 jaar moeten implementeren.	bijlage 10 van de Activiteiten regeling milieubeheer	Boerderij inspecties	minor
V2.5	Energie	100% van de elektriciteit in de schakel vleesproductie (slachterij) komt van een duurzame bron miv 2022	De schakel vleesproductie (slachterij) in het Beter Voor programma heeft haar elektriciteit verbruik vergroend en/of produceert groene energie.	Beter Voor	Intern Vion	intern Vion
V2.6	Biodiversiteit	Bevorderen biodiversiteit. Het bedrijf heeft nestkasten, een insectenhotel of andere maatregelen rondom het bedrijf zoals bloemenstrook. Maatwerk per bedrijf.	Met nestkasten, insectenhotel, aangevuld met andere maatregelen zoals een bloemenrand wordt de biodiversiteit rondom het bedrijf bevorderd.	Beter voor	Boerderij inspectie	minor
V2.7	Biodiversiteit	Landschappelijke inpassing. Het bedrijf is landschappelijk ingepast in de omgeving door middel van windsingels en aankleding van het bedrijf. In samenwerking met Boer en Natuur of andere NGO (vogelbescherming, vlinderstichting)	Windsingels van bomen en/of struiken en aankleding van het bedrijf bevorderen de landschappelijke inpassing in de omgeving.	Beter voor	Boerderij inspectie	minor
V2.8P	Biodiversiteit	Ongediertebestrijding op boerderij niveau zonder toepassing van biociden.	Beheersing ongedierte in de schakel boerderij zonder inzet van biociden.	Beter Voor		-
V2.9	Duurzaamheid	Opgeruimd erf. De omgeving van het bedrijf is verzorgd en netjes. Dit is inclusief kadaver voorzieningen van het bedrijf.	Bevorderen lokale inpassing en maatschappelijke acceptatie van het bedrijf. Een ondergrondse kadavervoorziening heeft voorkeur.	Beter Voor		minor
V2.10	Duurzaamheid	De fosfaat efficiëntie van voeders voor vleesvarkens is tenminste 41%	De efficiency van fosfaat in diervoeders voor groei is tenminste 41% voor vleesvarkens.	VvM	Boerderij inspectie	via VvM

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V2.11	Duurzaamheid	De sojabestanddelen in diervoeders zijn 100% vrij van landconversie en ontbossing met als cut off date 1 januari 2020. In 2023 zijn alle sojabestanddelen die worden verwerkt in diervoeders fysiek ontbossings- en landconversie vrij. Vóór 2023, voor soja afkomstig uit een hoog risico land (Zuid Amerika) dat nog niet geverifieerd ontbossings vrij en landconversie vrij is, worden deze volumes afgedekt met RTRS credits.	Vóór 2023: 1. Controleer het volledige volume soja, afkomstig uit Zuid Amerika. 2. Controleer of dit volume fysiek geverifieerd ontbossings en landconversie vrij is. 3. Voor het deel van het volume Zuid Amerikaanse soja dat niet geverifieerd kan worden: controleer of deze volumes zijn afgedekt met volumes RTRS credits uit high-risk gebieden in Zuid Amerika. Na 2023: 1. controleer of het volledige volume soja in de keten, afkomstig uit Zuid Amerika, geverifieerd ontbossings en landconversie vrij is. Opmerking: In het Beter Voor programma wordt gewerkt aan de definitie welk bewijs werkbaar en acceptabel is om aan te tonen dat soja in diervoeders voldoet aan bovenstaande eis.	Beter Voor	Beter Voor	via VvM tot2023
v2.12	Duurzaamheid	Duurzaamheid palm: het volledige volume palm olie (of bijproducten of derivaten) , die als diervoedergrondstof worden gebruikt in de Beter Voor keten is gecertificeerd via RSPO Book & Claim credits (gekoppeld aan de herkomst van de palmproducten zelf). In 2023 zijn alle palmproducten die worden verwerkt in diervoeders fysiek ontbossings- en landconversie vrij.	Verduurzaming van palmproducten in het Beter Voor programma. Opmerking: In het Beter Voor programma wordt gewerkt aan de definitie welk bewijs werkbaar en acceptabel is om aan te tonen dat palmproducten in diervoeders voldoen aan de gestelde eis.	Beter Voor	Beter Voor	Beter Voor

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V2.13P	Duurzaamheid	Het inzichtelijk maken en bevorderen van circulaire grondstoffen in diervoeders.	Circulaire grondstoffen zijn nevenstromen uit humane levensmiddelenproductie. Doel is vanuit een eenduidige definitie meer inzicht te verkrijgen in het aandeel circulaire grondstoffen in diervoeders . De huidige situatie wordt in 2022 in beeld gebracht en in 2023 worden concrete doelen gesteld voor het gebruik van circulaire grondstoffen.	Beter Voor		-
v2.14P	Duurzaamheid	Alternatieve eiwitbronnen in diervoeders	Onderzoek en ontwikkeling van alternatieve eiwitbronnen in diervoeders als vervanging van soja. Dit project heeft een lange termijn scope. Geschikte alternatieve eiwitbronnen worden in 2022/2023 onderzocht op technische en commerciële haalbaarheid. In 2023 worden concrete doelstellingen geformuleerd.	Beter Voor		-
	Boer					
V3.1	Transparantie	Het bedrijf beschikt over een bedrijfsbord Beter Voor programma aan de weg	De deelnemer in het Beter Voor programma is voor de buitenwereld herkenbaar aan een bedrijfsbord aan de weg op de hoofdlocatie.	Beter Voor	Boerderij inspecties	minor
V3.2	Transparantie	Het bedrijf wordt vermeld op de supplier website van Albert Heijn	Alle deelnemers in het Beter Voor programma varkensvlees kunnen worden vermeld op de supplier website van AH	Beter Voor	Intern assessment	minor
V3.3	Transparantie	Deelnemers in de keten verlenen op verzoek medewerking aan communicatieuitingen in het kader van het Beter Voor programma in de vorm van tekst- en/of beeldmateriaal.	Deelnemers zijn bereid transparant zichtbaar te zijn met een bedrijfsprofiel op relevante media.	Beter voor	Intern assessment	minor

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V3.4	Transparantie	Het bedrijf beschikt over een zichtruimte en/of ontvangstmogelijkheden voor bezoekers. Het bedrijf is bereid tot medewerking aan open dagen en/of bedrijfsbezoeken.	Doelstelling is door middel van zichtruitmes en bezoekmogelijkheden van boerderijen voor burgers de transparantie van de keten te bevorderen. De randvoorwaarden voor bio veiligheid zijn randvoorwaardelijk.	Beter Voor	Boerderij inspectie	minor
V3.5	Transparantie (Keten)	Samenvatting van boerderij inspecties Beter Voor programma worden jaarlijks transparant gepubliceerd op website	In navolging van transparantie van inspectieresultaten van vleesproductie worden inspectieresultaten van deelnemende boerderijen transparant gepubliceerd. De privacy van de individuele deelnemer wordt hierbij gewaarborgd.	Beter Voor	Intern assessment	intern Vion
V3.6	Transparantie (Keten)	Deelnemers in de keten voldoen bij de exploitatie van hun bedrijf aan wet- en regelgeving. Overtredingen van wet- en regelgeving welke het imago van "het Beter Voor programma" zouden kunnen schaden, zoals de voorwaarden van het keurmerk Beter Leven, milieuwetgeving en dierenwelzijn, dienen te worden gemeld.	Het doel is reputatiemanagement van de keten. Deelnemers in de keten zijn bedrijfsmatig legal compliant. Procedures in geval van varkenshouders worden gemeld aan Vion en vervolgens aan AH.	Beter Voor	Intern assessment	ko
V3.7	Basis	Beheersing en verantwoord gebruik van antibiotica op boerderijniveau en aantoonbaarheid hiervan middels monitoring in de keten. Het antibioticagebruik is verantwoord volgens SdA standaard. Fluorchinolonen en 3e/4e generatie cefalosporines zijn niet toegelaten.	Het doel is om te zorgen dat Albert Heijn varkensvlees in de winkel verkoopt waarbij in de productieketen verantwoord wordt omgegaan met antibioticagebruik. Naast het beheersen van het antibioticagebruik neemt Vion in de keten de verantwoordelijkheid dit middels risk based monitoring ook aan te tonen. Veelgebruikers volgens SdA criteria worden actief begeleid om verantwoord en gereduceerd gebruik te realiseren.	IKB Benchmark / Global Gap	Boerderij inspecties Vion Antibiotica monitoring systeem	IKB

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V3.8	Basis	Deelnemers in de keten hebben een getekend addendum Beter Voor programma én een geldig certificaat voor alle volgende regelingen: IKB, Beter Leven Keurmerk één ster Varken van Morgen.	De schema's van IKB, Beter Leven Keurmerk één ster en Varken van Morgen zijn basis in het Beter Voor programma. Vion verstrekt deelnemers relevante informatie over het Beter Voor programma.	Beter Voor	Boerderij inspecties	ko
V3.9	Keten	Directe begeleiding van deelnemers in het Beter Voor programma middels coaching en workshops met deelnemers. Het doel is de algemene ketenperformance, het niveau van dierwelzijn en het kennisniveau van deelnemers te verhogen.	Doelstelling van directe begeleiding is de compliance en performance van Beter Voor deelnemers te ondersteunen en verbeteren. Diergezondheid speelt hierbij een belangrijke rol. Hulpmiddelen hierbij zijn oa de keten Benchmark , Farmingnet, klimaatmonitoring en andere data bronnen.	Beter Voor	Intern assessment	intern Vion
V3.10	Keten	Lange termijn prijs systeem met een gezond verdienmodel voor deelnemers in het Beter Voor programma.	Doelstelling is een gezond verdienmodel met een lange termijn benadering voor alle ketenpartners ten behoeve van verduurzaming en ontwikkeling van de keten.	Beter Voor	Intern assessment	intern Vion

Norm/ project	Controle punt	Compliance criterium	Interpretatie	Schema	BV audit	Sanctie
V3.11	Transparantie (Keten)	Continue beheersing van productintegriteit waarbij door DNA traceability wordt aangetoond dat het consumentenproduct afkomstig is uit het Beter Voor programma	Het DNA van de zeugen in de keten is vastgesteld en aanwezig in een database. Dit maakt het mogelijk om varkensvlees in Albert Heijn consumentenproducten aan het einde van de productieketen te analyseren en toetsen aan het DNA van de zeugen aan het begin van de productieketen. Hiermee wordt productintegriteit over de gehele productieketen vastgesteld. Doordat deze monsternamen in de tijd wordt herhaald vindt continue monitoring van productintegriteit over alle schakels in de keten plaats.	Beter Voor	boerderij inspecties en intern assessment	ko
V3.12	Integriteit en Transparantie	Beheersing product en procesintegriteit tijdens de vleesproductie (slachterij) aantoonbaar geborgd volgens IFS PIA en onafhankelijk getoetst door certificerende instelling (Lloyds Register)	Het doel is om te zorgen dat Albert Heijn varkensvlees uit het Beter Voor programma in de winkel verkoopt dat ook werkelijk voldoet aan alle claims die hieraan worden verbonden.	IFS Product Integrity Assessment	2-daagse onafh. audit (Lloyds Register) tegen standaard.	-
V3.12P	Integriteit en Transparantie	Beheersing product en procesintegriteit aantoonbaar geborgd volgens IFS Product Integrity Assessment (PIA) en onafhankelijk getoetst door certificerende instelling (bijv. Lloyds Register of Isacert) in de vleesverwerkende schakels vers vlees en vleeswaren in de keten.	Het doel is om te zorgen dat Albert Heijn varkensvlees uit het Beter Voor programma in de winkel verkoopt dat ook werkelijk voldoet aan alle claims die hieraan worden verbonden.	IFS Product Integrity Assessment	2-daagse onafh. audit (Lloyds Register) tegen standaard.	-